1846. Nº. 31.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt Zaterdag avond uit.

VRIJDAG, 13 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 12 Maart.

Z. M. heeft in plaats van den Baron F. J. B. van der Capellen, als lid van het Collegie van Raden en Generaalmeesteren der Munt aangesteld Jhr. A. Calkoen.

— De Minister van Finantiën heeft ter kennis gebragt van de belanghebbenden, dat van de 20 millioen ℔ steenkolen, welke krachtens het bepaalde bij art. 2 van 's Konings besluit van 5 Januarij jl. tot den 21sten Julij aanstaande, langs de Maas over het kantoor Eysden, met vrijdom van inkomende regten uit België kunnen worden ingevoerd, bereids op den laatsten Februarij jl. eene hoeveelheid van 12,151,340 ℔ zijn ingevoerd geworden.

— De Minister van Marine heeft ter kennis van de Ouders en Voogden gebragt, die voor hunne Zonen of Pupillen de toelating op het Koninklijk Instituut voor de Marine te Medemblik reeds hebben verzocht of alsnog wenschen te erlangen, dat er, van den 1sten Julij af, te Medemblik een Examen van Adspiranten, bestemd voor de Zeedienst zal plaats hebben, en dat om daartoe te worden toegelaten, men zich bij request aan het Departement van Marine, vóór of uiterlijk op den 1sten Mei aanstaande zal moeten aanmelden, met overlegging van de vereischte bescheiden, welk request zal moeten aanduiden den naam, den stand of het beroep, de woonplaats, de geboorteplaats en godsdienst van de Ouders of Voogden; en voorts vergezeld zal moeten gaan van een Certificaat van het Bestuur der woonplaats van de Ouders of Voogden, waaruit blijkt hoelang zij aldaar gewoond hebben; van de geboorte-acte van den Adspirant; van eene verklaring eens Geneesheers, dat de Adspirant ingeënt is of de kinderpokken heeft gehad.

Zullende, alvorens de toelating tot het Examen plaats hebbe, door den Officier van Gezondheid van het gezegde Instituut naauwkeurig worden onderzocht, of de Adspiranten zijn van eene goede physieke gesteldheid en vrij van ligchaamsgebreken, welke voor de dienst ongeschikt maken.

Al de overige voor hen benoodigde inlichtingen zijn aangewezen in de aankondiging van 18 April 1838, destijds geplaatst in de *Nederlandsche Staats-Courant*.

— De werkzaamheden aan de ijzerbaan van hier naar Rotterdam worden met al dien spoed voortgezet, welken de toestand der gronden veroorlooft, en is het aantal der arbeiders tot 700 aangegroeid.

— Door den Heer van Dam van Kostverloren te Elst, in Gelderland, zijn 6 schapen verkocht voor *f* 210, waarvan 3 voor *f* 50 en 3 voor *f* 20 het stuk.

's GRAVENHAGE, 10 Maart.

Gisteren middag is er bij Z. Exc. den Minister van Kolonien een groot diner gehouden. Een en twintig personen namen aan hetzelve deel.

— Men verneemt, dat het berigt, dat Z. Exc. de Minister van Hall de leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal ten diner zou hebben genoodigd, ongegrond is.

— Het voorloopig verslag der Kamer omtrent de ontwerpen, betrekkelijk het eerste boek van het Wetboek van Strafregt is thans opgemaakt. Het blijkt daaruit, dat het onderzoek in de secties met veel belangstelling heeft plaats gehad, dat de aanbieding hoogst welkom was; dat de overgroote meerderheid de meening niet beaamd heeft van slechts enkele leden, die het wenschelijk oordeelden, nog eenigen tijd met het tot stand brengen van een Wetboek van Strafregt te moeten toeven, en slechts het Fransche gedeeltelijk te moeten wijzigen; dat er meerder verschil van gevoelen heeft bestaan omtrent de afzonderlijke aanbieding van het eerste boek, zonder bijvoeging der overige; dat de groote meerderheid evenwel heeft gemeend, dat ook een voldoend onderzoek van het voorgedragen ontwerp van het eerste boek op zich zelf kon plaats hebben, omdat men vrij blijft, ook na de beginselen aangenomen te hebben, de toepassing dier beginselen, wanneer zij later voorgedragen zal worden, te verwerpen, voor zoo verre zij moge geoordeeld worden afkeuring te verdienen; dat de Kamer met vertrouwen verwacht, dat het thans ook de bedoeling der regering wezen moet, om nog in deze zitting de aangeboden ontwerpen, het eerste boek omvattend, in wetten te zien overgaan; dat de meerderheid niet gedeeld heeft in den bij vele leden besproken wensch, om de onderscheidene gedeelten van het Wetboek aan het oordeel der boven, der regthanken en der regtsgeleerde faculteiten aan onze Hoogescholen te zien onderworpen, vóór dat dezelve als ontwerp van wet bij de Staten-Generaal zouden worden ingezonden; dat vele leden het meenden te moeten goedkeuren, dat het ontwerp niet op eene enkele zuivere strafregt-theorie is gebouwd. Geregtigheid te handhaven in de maatschappij, ziedaar het doel, hetwelk men, dan door beveiliging, dan door afschrik, dan door verbetering meet trachten te bereiken. — Wat nu de titels zelven betreft, zoo laten wij hier eenige algemeene en veel besprokene punten volgen:

Op eenige leden na, was men algemeen voor het behoud der *doodstraf*; bij de beoordeeling der straf van *levenslange opsluiting*, als straf naast den dood, is ook weder de *deportatie* ter sprake gekomen; men beval die zaak ook nu nog aan de herhaalde overweging der regering dringend aan, en alleen, wanneer alle hoop om de *deportatie* te zien aangenomen, moest worden opgegeven, dan zouden vele leden hunne goedkeuring aan de levenslange opsluiting kunnen geven; de groote meerderheid heeft ook gemeend, in het voorgedragen gevangenisstelsel van afzondering te moeten berusten, een langer uitstel toch omtrent de keuze van stelsel kwam overbodig voor; met de *verbanning*, zoowel voor staatkundige misdaden, als voor vreemdelingen, kan de meerderheid zich vereenigen; over de eerloosverklaring is geen stellig oordeel uitgebragt, omdat men de omschrijving mistte van hetgeen als gevolg en uitwerksel der eerloosverklaring zou moeten beschouwd worden. Sommige leden wilden de geeselstraf niet geheel verwerpen, mits op eene andere wijze, b. v. binnen de muren der strafgevangenis uitgevoerd; sommigen wenschten ook nog als zinnebeeldige straf, die van het zwaaijen met het zwaard over het hoofd te willen behouden, doch de overgroote meerderheid heeft geoordeeld, dat zoodanige vertooning niet veel indruk kan maken. Vele leden hebben zich onbepaald tegen de teprongstelling verklaard; men koesterde ook geene zeer gunstige meening omtrent den invloed dier straf, te oordeelen vooral naar hetgeen de ervaring daarvan thans oplevert. Men wilde niet de regering aannemen, dat eene afzondering in de gevangenis niet wel voorzigtig boven de 12 jaren kon worden uitgestrekt, doch dat men dan ook de tuchthuisstraf in haar maximum tot 12 jaren moest bepalen.

Het is velen voorgekomen, dat bij art. 36 en 39 van den IIden titel door de regering een stelsel van gemeenschappelijke verkzalen en cellulaire gevangenissen zou gevestigd worden, wat hoogst gevaarlijk zou wezen, en den invloed van het geheele aangenomen stelsel zou doen verloren gaan.

Nopens titel III werd o. a. algemeen begrepen, dat alleen van eene bij de wet strafbare poging, in de wet behoort te worden gesproken, en het overige aan de wetenschap overgelaten.

Algemeen zijn de verbeteringen erkend, welke de IVe titel heeft ondergaan. Aangaande titel V zij hier alleen vermeld, dat de groote meerderheid de dronkenschap beschouwt als een toestand, in welken men zich vrijwillig heeft begeven, en dat dit juist doet uitkomen, wat haar in toerekenbaarheid geheel van krankzinnigheid doet verschillen. Algemeen is goedgekeurd, dat er een tijdstip door de wet wordt aangewezen, op hetwelk ten aanzien van kinderen, de toerekenbaarheid op het gebied van het strafregt wordt geacht aan te vangen. Er is wijders gevraagd, waarom de regter, de doodstraf alléén niet zal kunnen wijzigen? Gelden de verzachtende omstandigheden van *alle* straffen, waarom ook niet van *deze?* De oefening van het regt van gratie zou ook zeldzamer noodig zijn.

Den VIden titel zag men algemeen gaarne meer uitgebreid; men verlangde eene geheel andere ontwikkeling van de leer der *herhaling van misdaad*. Met opzigt tot den VIIden titel, meende men, dat deze te veel verloren heeft in gewigt en beteekenis, sedert dat de *eerloosheid* verklaard wordt, niet meer het bepaald gevolg te zullen zijn van criminele straffen.

— De voorstellen der commissie tot herziening van het reglement van orde, in de vergadering van den 10den Februarij jl. ter tafel gebragt, zijn in de afdeelingen der Tweede Kamer door 39 leden onderzocht. 32 leden hebben genoegen genomen met de wijze, waarop de commissie zich van haar taak heeft gekweten. Behoudens de bedenkingen tegen sommige wijzigingen geopperd, oordeelde die meerderheid, dat de voorstellen in het algemeen aannemelijk zijn en eenige belangrijke verbeteringen in de wijze van behandeling der zaken zullen aanbrengen, en dat de commissie te regt had begrepen, dat het der Kamer niet te doen is geweest om een nieuw reglement, maar wel om,

met behoud van de gelegde grondslagen, aan het bestaande die verbeteringen aan te brengen, welke eene driejarige ondervinding als noodzakelijk of nuttig zoude hebben doen kennen. De overige zes leden hebben herinnerd dat er niet anders tot de invoering van dat reglement is besloten dan bij wijze van proefneming, om, na driejarige ondervinding, de uitkomsten in overtelijke overweging te nemen, om, wanneer die uitkomsten ongunstig bevonden mogten worden, tot het vaststellen van anderen beginselen over te gaan. Die leden meenden dat het stelsel van dit reglement in geenen deele aan de bedeeling en aan de behoeften voldaan hebbe, en de commissie had behooren voor te stellen om het door een ander meer doeltreffend en spoedige behandeling der zaken bevorderlijk stelsel te doen vervangen.

Bij gelegenheid van de behandeling van artikel 61, hoofdstuk VI, hebben de leden, die bereids bij de algemeene beschouwingen het verlangen naar eene verandering van stelsel hadden te kennen gegeven, hunne denkwijze nader ontwikkeld. Daarbij werd onder anderen door sommigen gesproken van de wenschelijkheid om terug te komen op het stelsel der zoogenaamde amendementen zoo als het bij het laatste voorstel der vorige commissie gewijzigd was voorgedragen. Ook verlangde men, dat er altoos slechts een enkel verslag over ieder voorstel of wetsontwerp opgemaakt zou worden, waarvan men zich om tweeërlei niet voorspelde, voordeel, dat de openbare beraadslagingen daardoor in belangrijkheid zouden winnen, en ten andere, dat zonder iets te benemen aan de bevoegdheid der regering, om al zodanige wijzigingen voor te stellen als zij noodig meent te achten, de kamer niettemin steeds bij magte zou blijven om de eenmaal ingediende voorslagten der regering tot eene eindbeslissing te kunnen brengen, welk vermogen haar thans ontbreekt, zoo dikwijls door het uitbrengen van een voorloopig verslag de zaak als 't ware weder bij de regering is teruggebragt. Dit laatste punt heeft ook bij andere leden gewogen, die overigens in geenen deele voor eene geheele afschaffing van het voorloopig verslag gestemd waren, maar die nogtans voor wenschelijk hielden, dat er een gemakkelijk middel mogt worden gevonden, om het ongedaan blijven van wetsvoordragten of voorstellen, welke door de regering of de voorstellers niet ingetrokken worden, in het vervolg te kunnen voorkomen.

Eindigende voerde het verslag met bijzondere aanmerkingen op verschillende artikelen.

— Ingevolge de bepaling van den Opperhoutvester in de Provincie Zuid-Holland, vastgesteld met overleg van Gedeputeerden Staten der Provincie, is bepaald, dat tot behoud der visscherij, dezelve zal gesloten zijn van den 1sten April aanstaande tot den 15den Mei daaraanvolgende, met uitzondering alleen van de visscherij van steur, elft en andere vroonvisch, in de buitenrivieren of buitenwateren, alsmede van aal en paling in de rivieren of binnenwateren.

— Gisteren middag is de echtgenoot van den Wel-Eerw. Z. Gel. Heer H. P. Timmers Verhoeven, Predikant alhier, gelukkig verlost van *drie* welgeschapene dochters. Kraamvrouw en het drietal zijn welvarende.

ROTTERDAM, 11 Maart.

Naar men vernomen heeft, is door den Heer E. Wenckebach van Amsterdam, behulpelijk die de electro-magnetische telegraaf van Amsterdam naar 's Gravenhage heeft aanvaardigd, concessie gevraagd tot het aanleggen van eene telegrafische lijn tusschen Rotterdam en Brouwershaven.

AMSTERDAM, 11 Maart.

Men vernoemt dat de Koning van Hanover aan den Nederlandschen Adsistent-Resident te Bandong op Java, den Heer Nagel (van wien wij in ons nommer van 27 Febr. gemeld hebben, dat hij door de Inlanders was vermoord) het Ridderkruis der Guelfen-orde geschonken had.

— Het gerucht, 't welk men, als herkomstig uit Rotterdam, goedgevonden heeft, door middel van een der hier uitkomende dagbladen te verspreiden, »alsof er reeds valsche papieren munt in omloop zoude zijn, en ten gevolge daarvan van regeringswege contra order zou gegeven zijn, om het papieren geld niet verder in werking te brengen, aangezien het valsche papieren geld volstrekt niet van het echte te onderscheiden is" — is, indien daarmede, zoo als het schijnt, de *muntbiljetten* bedoeld worden, *van allen grond ontbloot*. Bij de administratie is niets bekend van eenige poging tot het nabootsen van de muntbiljetten, noch omtrent eenig verbod van derzelver uitgifte.

UTRECHT, 8 Maart.

Z. M. heeft het Logement *de Lindenboom*, van de familie Schimmel te Soestdijk aangekocht, met de daarbij behoorende boerderij, om aldaar eene paardenstoeterij aan te leggen.

LEEUWARDEN, 9 Maart.

Volgens berigten moeten er in deze provincie nog aanzienlijke hoeveelheden aardappelen bij de landlieden zijn gekuild; vermits men nog niet vernoemt, dat onder die aardappelen bederf heerscht, zoo is men hier algemeen van gevoelen, dat de aardappelprijzen spoedig zullen dalen, en dit te meer, wanneer het zachte weder voortduurt, waardoor een rijke en vroege oogst van deze aardvrucht beloofd wordt.

HEERENVEEN, 9 Maart.

Sedert den 8sten November jl. werd vermist zekere J. Kok, schoenmaker alhier, omtrent wiens verdwijning niemand de ware oorzaak kon ontdekken. Intusschen meende men uit de handelingen van zijnen knecht, A. Bijsterveld, die van eene zeer ongunstige zijde bekend stond, en die, na de verdwijning van Kok, eenige kleedingstukken aankocht en betaalde, waartoe hem het geld vroeger ten eenemale ontbrak, terwijl hij een zilveren horologie verkocht, hetwelk het eigendom zijns meesters is gebleken te zijn, te moeten opmaken, dat hij hem om het leven had gebragt. Hij werd dan ook in verzekerde bewaring genomen.

Nog altijd echter bleef de verdwijning van Kok eene geheimvolle zaak, terwijl de knecht te kennen gaf niet anders daarvan te weten, dan dat hij op reis gegaan was. Eindelijk echter werd het lijk van den vermisten persoon op den 2den der vorige maand in de vaart te Appelscha drijvende gevonden, en werden kentekenen dat hij vermoord was; zoodat het bijna aan geen twijfel onderhevig is, of Bijsterveld heeft zijnen meester door hamerslagen de hersenen verbrijzeld en daarna hem in het vaarwater geworpen, welligt aan steenen of eenig gewigt vastgemaakt, ten einde te zinken.

GRONINGEN, 10 Maart.

Men vraagt, in hoeverre het volgende waar zij, wat gelezen wordt in het Hoogduitsch werkje Landwirthschaft für frauen, Leipzig 1845, p. 223—234, en hetwelk wij vermeenden, ten nutte onzer landbouwende lezers, zoo in deze als andere provinciën, openlijk te moeten mededeelen:

1°. dat het nuttig zoude zijn, een of meer bokken in paardenstallen te houden, wijl dit een voorbehoedmiddel zoude zijn tegen duizelingen der paarden (staggers in het Engelsch, kolder?).

2°. dat bokken, in koestallen geplaatst, door hunnen sterken reuk wel eene onaangename zijde hebben, maar dat zij van groot belang zouden zijn, om de longziekte in de stallen voor te komen. Dit is uit Beijeren bekend geworden en zoude te Schlitz en in het Odenwald reeds met goed gevolg beproefd zijn. Men meent, dat de eigendommelijke uitwaseming van den bok het miasma (smetstof) der longziekte zoude ontleden en onschadelijk maken.

Zoo den der talrijke Courantlezers eenige zekere ondervinding voor of tegen deze opmerking heeft, en hij hiervan openlijk mededeeling doen wil, zoude het stellen dezes aangenaam zijn. *Prov. Groni. Cour.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NIEUW-HOLLAND.

SIDNEY, 24 October.

De *Sidney-Herald* spreekt in de gunstigste bewoordingen over de vooruitzigten der kolonie. Eene vermeerdering van 10,300 £ op de inkomsten van het kwartaal, eindigende op uit. September, in vergelijking met hetzelfde tijdstip in het vorige jaar, is een klaarblijkelijk bewijs van de verbetering, die daar in den staat van zaken heeft plaats gegrepen.

— Berigten van Otaheite gewagen van eene zamenkomst van de Engelsche en Fransche vlootvoogden nopens de zaken van den Consul Pritchard.

VEREENIGDE STATEN.

Berigten van daar melden, dat in sommige Staten en voornamelijk Noord-Carolina, Massachusetts en Kentucky sedert 1797 zulk guur weder niet was gevoeld. Er is eene aanmerkelijke hoeveelheid sneeuw gevallen, en men heeft in de woudeu vele dieren doodgevroren gevonden. Deze strenge koude vormt een zonderling contrast met het zachte weder in Europa.

TURKIJE.

CONSTANTINOPEL, 20 Februarij.

De Sultan heeft bevolen, dat in de Keizerlijke drukkerij te Scutari eene goedkoope uitgave zou worden bezorgd van al zulke boeken, welke strekken kunnen tot bevordering en verspreiding van algemeene kennis en beschaving, met bijvoeging, dat de verzending van zulke werken naar de provincien voortaan zal ontheven zijn van alle regten.

— Verder zijn twee besluiten des Grooten Heers bekend gemaakt, de eene betreffende het slaan van kleine koperen munt en de andere nopens de invoering der koepok-inenting in alle staten van het Turksche rijk.

RUSLAND.

PETERSBURG, 25 Februarij.

Z. M. de Keizer heeft gisteren eene groote wapenschouwing over de troepen gehouden, welke reeds vroeger zou hebben plaats gehad, maar door de strenge koude was verhinderd geworden. Hij zou zich in het begin van Maart naar Moscou en daarna naar Italie begeven.

— Te Nakhitchevan, eene stad in het Zuid-Oostelijk gedeelte van Europisch Rusland aan deze zijde van den Don, niet verre van de zee van Asof, heeft den 11den Januarij te 10 ure des morgens eene hevige aardbeving plaats gehad, die aan de huizen groote schade heeft aangeligt.

— Uit den Kaukasus heeft men berigten tot den 6den, melbende, dat het den Russen gelukt was eene vaste stelling in het Gechinskische bosch te krijgen, en dat zij nu hun voornemen zouden uitvoeren, om er een deel van om te hakken en te verbranden. De hoofden der Abadsechen waren aan den Keizer in onderwerping gekomen. Zij hadden zich bij den Generaal op den regterflank aangeboden en de voorwaarden, op welke zij zich onderwierpen, bekend. Die stam telt ruim 100,000 zielen; en zijne onderwerping is van zeer veel belang, ook omdat het een voorbeeld aan de andere stammen geeft.

ZWEDEN.

STOKHOLM, 3 Maart.

Gisteren is hier plotseling dooiweder ingevallen met eene heldere voorjaarslucht; de sneeuw is reeds weggesmolten en blijft de luchtgesteldheid aldus,

dan zal het ijs binnen kort verdwenen zijn. In het noorden is de dooi ook reeds begonnen, de thermometer van Reaumur teekende te Gefle reeds 8 gr. boven 0, hetgeen een warmtegraad is die in dezen tijd van het jaar zelden gevoeld wordt.

DENEMARKEN.

NESTVED, 26 Februarij.

Zaturdag 11. heeft de Scheepskapitein J. C. Kroemann, in het dorp Kunchikoner, dat digt bij onze stad gelegen en zijne geboorteplaats is, den 70sten verjaardag gevierd van zijn huwelijk. De Heer Kroemann heeft den hoogen ouderdom van 93 jaren bereikt, en in weerwil van dien hoogen ouderdom is hij zoo sterk en vlug als een man van 40 jaar. Hij is zonder twijfel de oudste van alle scheepsbevelhebbers in active dienst, want hij doet nog reizen. Naauwelijks drie maanden geleden is hij met zijn schip de Maria Sophia, van Messina naar Koppenhagen gezeild en zal zich onverwijld naar New-Castle begeven, om eene lading steenkolen voor Elsineur in te nemen.

ITALIE.

NAPELS, 17 Februarij.

H. M. de Keizerin geniet steeds eene goede gezondheid, zij bevindt zich thans nog te Palermo, maar wordt in de volgende maand hier verwacht. Een harer renboden heeft naar Stuttgardt de tijding overgebragt, dat zij met hare dochter Olga, verloofd aan den Kroonprins, in Mei het hof van den Koning van Wurtemberg zou bezoeken.

PRUISSEN.

BERLIJN, 7 Maart.

Het gerucht, dat Krakau zich den 3den op genade had overgegeven, heeft zich door heden ontvangen officiele tijding bevestigd. Nadat uit naam der Burgerij dien dag met den Oostenrijkschen bevelhebber te Podgorze onderhandeld was, die echter in geene voorwaarde hoegenaamd wilde toestemmen, heeft de stad zich overgegeven en is door Oostenrijksche en Russische troepen bezet, men wachtte er ook eene Pruisische afdeeling. Reeds waren voor de overgaaf onderscheiden benden uit het Krakausche gebied op Russischen grond aangekomen en hadden de wapenen nedergelegd.

— De graanprijzen zijn voortdurend dalende en men meent nog eenen verderen achteruitgang te moeten verwachten, omdat het gewas allerwege, waar het niet door het water heeft geleden, uitmuntend staat.

— Te Leipzig bevestigde thans het gerucht van eene aldaar op te rigten Akademie van Wetenschappen; de Regering had bij de Steenden jene jaarlijksche toelage van 600 thl. aangevraagd. Den 26sten Junij, het 2de eeuwfeest van Leibnitz geboortedag, zou die Akademie geopend worden.

— Te Hirschberg in Silezie heeft een sneeuwval in den zoogenaamden Reuzengrond, behoorende tot de heerlijkheid Morschdorf, een nieuw opgebouwd huis vernield. De eigenaar was afwezig, toen zijne vrouw, zeven kinderen en zijn vee zijn verpletterd. Op eenigen afstand van daar bij het vlek Peters rigtte een dergelijke sneeuwval veel schade aan houtgewas aan. Daar men nog meer ongelukken vreesde, zijn onderscheiden woningen in den Reuzengrond ontruimd.

— Te Warschau waren de inwoners opgeëischt, om al de wapenen, welke zij hadden aan den militairen Gouverneur over te geven; zullende zij, indien zij aan dat bevel niet gehoorzaamden, voor eenen krijgsraad teregt worden gesteld.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Maart.

Uit de haven albier zijn in deze week 12,000 oncen zilveren muntspecien en 40,000 oncen zilver in baren naar Rotterdam, en 3,800 oncen zilveren muntspeciën naar België overgebragt.

— De uitgestrekte Zeepfabrijk van den Heer Moore te Liverpool is den 6den dezer door brand vernield.

— De stoomboot Great-Liverpool van Alexandrië naar Londen, met de Indische en Chinesche bovenmaal, heeft den 24sten Februarij op eene bank bij Kaap Finistère schipbreuk geleden; de equipage en 29 van de 32 passagiers, de depeches en een kistje met geschenken voor de Koningin zijn gered; al het overige is verloren.

— Bij gelegenheid van eene verkiezing voor een parlementslid te Mayo, in de provincie Connaught in Ierland, is het tot bloedstorten gekomen, daar de boeren eenige kiezers, die naar de plaats heenkwamen, met steenworpen aanvallende, door een detachement huzaren, welke de kiezers vergezelde, werden uiteengejaagd, en daar dit niet genoegzaam hielp, hun geweer gebruikten, 3 menschen doodschoten en een 30tal kwetsten. De rust werd evenwel daardoor hersteld.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Maart.

In de Kamer van Afgevaardigden is den 9den een voorstel ingediend om de 5 Pct in 4½ te verwisselen, het werd door den heer Lamartine ondersteund, doch door den Minister van Financiën als ontijdig bestreden.

— Er heeft zich hier een Poolsch Comité gevormd aan welks hoofd de geleerde Arago staat; er worden inschrijvingen gedaan om te Polen te ondersteunen; den 9den beliepen deze reeds 6000 fr.

— In de volgende maand zal de eerste sectie van de noordelijke spoorweglinie tusschen Parijs en de Belgische grenzen geopend worden, waarbij HH. MM. onze Koning en die der Belgen zullen tegenwoordig zijn.

— Nadat Abd-el-kader eenige dagen niets van zich had laten hooren en de Maarschalk Bugeaud naar Algiers was teruggekeerd, is hij, volgens berigten van den 5den weder in Kabylie verschenen, had eenige stammen wederom afvallig gemaakt, en was Bugeaud den vorigen dag nogmaals uit Algiers gerukt om hem natezetten.

BELGIE.

BRUSSEL, 10 Maart.

Het *Journal d'Anvers* bevat een artikel omtrent de gedragingen en listen der Jesuiten, welke hij, zegt het, nu de behandeling dezer stof aan de orde van den dag is, publiek moet maken. Na nu eene reeks van feiten te hebben opgenoemd, waardoor bewezen wordt, dat het de bedoeling der Jesuiten is, de Katholijke Hoogeschool van Leuven ten gronde te rigten, en de hunne te Namen in aanzien te brengen, waarvan vooral een zekere Vader Barbieux de raddraaijer is, die reeds door den Aartsbisschop van Mechelen uit Leuven is verwijderd en zich thans te Gent moet ophouden, gaat genoemd blad dus voort:

De invloed der Jesuiten in de voornaame familien is zeer groot; zij beschikken over de jonge lieden en zenden ze waarheen hun goeddunkt. De geldverzamelingen, welke men jaarlijks doet voor de Leuvensche Universiteit zijn aanmerkelijk verminderd, en wij weten dat de Heer Ram moeite heeft, om de zaken gaande te houden. De Bisschoppen vaardigen rondgaande brieven uit, prediken, smeeken, niets baat. De Jesuiten zijn daar, om de pogingen van het Episcopaat te verijdelen, en zij sluiten de beurzen der Katholijken. Ondertusschen kan men niet aan allen te gelijk geven, en hetgeen men aan de Universiteit te Leuven geeft, wordt door de Jesuiten beschouwd als ontrooid aan de talrijke inrigtingen, die zij bij ons hebben.

Men verzekert ons, dat de Bisschoppen zich eindelijk hebben vereenigd, om een einde te maken aan de altijd toenemende vorderingen van het Jesuitismus; maar wij vreezen, dat de maatregelen te laat komen ten aanzien van zulke doorslepene lieden. Bovendien zijn de Jesuiten sterk geworden en de worsteling zal moeijelijk en lang zijn, indien zij ooit wordt ondernomen. Zij vreezen niets meer, en reeds bedreigen die stoutmoedige Missionarissen het Instituut van den H. Lodewijk te Mechelen, een voorwerp van al de bezorgdheid van den Cardinaal Aartsbisschop. Deze inrigting aan te vallen, is zoo goed als hem op de gevoeligste plaats te treffen. De Vaders weten het wel, maar zij hebben gezworen, (en dit is de eed, welke zij hadden, toen zij zich in België hebben gevestigd), zij willen het godsdienstig onderwijs bezitten. Ook vermoeden zij, dat de Cardinaal hun niet gunstig is, de weinige zendingen, die hun in dit kerspel zijn toevertrouwd, bewijzen het, en zij doen den Bisschop Sterckx bitter boeten voor de gunsten, welke hij hun ontzegt.

Alles kondigt aan, dat de openbare oorlog op handen is. Ondertusschen hebben de Jesuiten geene vrees. Zij rigten hunne batterijen, wapenen zich voor de worsteling, en wat erger is, zoo als de Heer Paul Dircksens het heeft aangetoond, zij hebben de Belgische Diplomatie voor zich, die hen krachtdadig ondersteunt bij den Paus. Vader Barbieux, hoewel thans te Gent, houdt niet op te intrigueren, en zijne pogingen zullen niet de minst noodlottige zijn voor de Katholijke Universiteit, indien Gregorius XVI geen gehoor geeft aan de waarschuwingen van onze Bisschoppen en steenige beletsels in den weg werpt aan de veroveringen van de kinderen van Loyola.

De *Indépendance Belge* begeleidt bij dit artikel de volgende opmerkingen: Men weet hoe het vorige jaar, bij de stappen door de Fransche Regering te Rome gedaan, om de verwijdering der Jesuiten te verkrijgen, de Belgische dagbladen behandeld zijn welke die stappen goedkeurden, en wenschten dat zij beter uitwerking hadden gehad dan het geval geweest is. Men lasterde de Jesuiten, zeide men ons. Zij hielden zich niet met staatkunde op, hadden geene connecties bekommeren zich slechts tot zaken van de menschheid en godsdienst. Zij waren zachtzinnig en ijverig, predikten vrede en verdraagzaamheid, en volstrekt geen argwaan verwekken. Hetzelfde heeft te Verviers plaats gehad en thans ziet men, wat aan de hand is, men ziet, dat hunne geheime gangen, hunne altoosdurende listen van dien aard zijn, dat zij thans ernstige vrees inboezemen zelfs aan hen, die ze in België hebben ingevoerd, die ze onder hunne bescherming genomen hadden. Zal men nu zeggen, dat men die congregatie lasterde, als men haar beschuldigde naar het monopolie van het onderwijs te staan? Te vergeefs zal men willen bewijzen, dat er slechts spraak is van het godsdienstig onderwijs; is het niet duidelijk, dat dit onderscheid, dat men nu wil aanwijzen, geheel en al zal verdwijnen, dat het uitsluitendst monopolie zal uitgeoefend worden, indien men het kan verkrijgen, en dat, zoo men nog uitstelt om de beloofde wet op het onderwijs in de Kamer in onderhandeling te nemen, dit monopolie weldra eene daadzaak zal zijn.

— De berigten uit Gent, Brugge, Thielt, Arlon en andere binnenlandsche markten ontvangen, zijn verblijdend; zij kondigen eene daling in de prijzen der eetwaren aan.

— Dezer dagen is te Bambrugge, bij Aelst, in den ouderdom van 103 jaren en 4 maanden overleden, Petrus van Snick, dienstknecht bij Jan Baptiste de Cnyf, slagter in genoemde gemeente; deze grijsaard heeft tot op het einde van zijn leven al zijne geestvermogens behouden, en heeft tot 3 weken voor zijnen dood nog gearbeid.

— De weduwe Pappaert, een vuil, morsig en vrekkig wijf, die te Brussel bekend stond onder den naam van *Zwarte Madame*, is aldaar overleden, en heeft een fortuin van een half millioen nagelaten, dat door hare eenige dochter, die met een Hollandschen Diplomaat gehuwd is, zal geerfd worden.

— Een verschrikkelijk ongeluk, veroorzaakt door eene onvoorzigtigheid waarvan reeds veelvuldige voorbeelden zijn, heeft ll. Zaturdag te Gooreinde, onder Westwezel, plaats gehad: De boschwachter Delfosse was in eene nabuurige gemeente om aanplakbiljetten voor eene houtverkooping te halen, en ook was zijne vrouw het huis uitgegaan om eene boodschap te doen, de deur vast toesluitende. Toen zij terug kwam, vertoonde het huis niets meer dan een puin- en aschhoop; drie kinderen waren geheel verbrand, en het vierde gaf naauwelijks eenige teekenen van leven meer. Meubelen, vee, huisraad, alles is eene prooi der vlammen geworden.

— Verschillende dagbladen melden, dat op de aanstaande merkwaardige feesten van Brugge, onder anderen zal vertoond worden *de Zeilwagen*, uitgevonden door den held van 't feest, Simon Stevin. Men weet, dat 28 personen den stoet uitmaakten, die zich op dien Zeilwagen bevonden, onder welke men telde prins Maurits, die hem bestuurde, zijn broeder Frederik Hendrik, den overwonnen Spaanschen bevelhebber Mendoza, den Afgezant van Frankrijk, verscheiden voorname Hollandsche Heeren, benevens Hugo de Groot en de uitvinder Stevin zelf. Deze met zeilen bespannen wagen liep langs het Scheveningsche strand, en legde zeer voorspoedig in 2 uren tijds 13 uren af. Maurits deed eenigen van het gezelschap zeer verschrikken, door dat hij den wagen in de zee deed loopen, maar bragt hen weldra, ter vervolging zijner baan, weder aan het strand. Een der Vlaamsche letterkundigen houdt zich bezig met het vertalen van de Latijnsche puntdichten van Hugo de Groot, (22 in getal, bevattende 230 regels) alsmede van eene bekroonde Latijnsche verhandeling over de verdiensten van Stevin, welke het uitmuntendste stuk schijnt te zijn, tot dus verre over den beroemden Bruggenaar bekend.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 11den Maart, de Heer L. Kloprogge, van Neêrl. Indië, met *Theses*.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel van eene DOCHTER, CAROLINA FREDERICA BLOM VAN ASSENDELFT, Echtgenoote van

Wassenaar, 9 Maart 1846. W. L. F. MOLTZER.

Eenige Kennisgeving.

Heden morgen ten 5 ure overleed, na eene gelukkige Echtvereeniging van 21 jaren, mijne dierbare Echtgenoote ALETTA KROOK, in den ouderdom van 47 jaren, tot groote droefheid van mij en mijne Kinderen, voor zoo ver die hun onherstelbaar verlies kunnen beseffen.

Soutkrwoude, 10 Maart 1846. J. VAN MANNEKUS.

Strekkende deze zoo tot Bijzondere als Algemeene Kennisgeving.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 68 jaren, de Edel Groot Achtbare Heer Mr. PAUL FRANCOIS HUBRECHT, *Lid der Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland*, diep betreurd door zijne Echtgenoote en Kinderen.

Leiden, 11 Maart 1846.

FAILLISSEMENT.

Alle bekende en onbekende Schuldeischers, de bevorregte en de Pand- of Hypotheek hebbende daaronder begrepen, der Gebr. VAN RIJN te *Alphen*, gepatenteerde walsche *Winkelier*, *Koopman*, *Pan-Smelter*, *Kaarsenmaker*, *Stijfselen Stierkeandraak* en *Tapper* te *Alphen*, *Aarlanderveen* en *Bodegraven*, en welke firma is verklaard te zijn in staat van Faillissement, en van hen VAN RIJN, alsmede Vennoot in genoemde firma, thans de Affaire der *Beschuitbakkerij* uitoefenende te *Aarlanderveen*, onder de firma van DE BURGERSDIJK & COMP., worden, ingevolge bevelschrift van den Heer Regter-Commissaris in voormeld Faillissement, opgeroepen, om in persoon of door een behoorlijk daartoe gemagtigde, te verschijnen op Donderdag den 26sten Maart aanstaande, des voormiddags ten 11 ure, op het Raadhuis te *Leyden*, alwaar de Arrondissements-Regtbank hare zittingen houdt, ter vervolging der Eerste Verificatie der Schuldvorderingen, met uitnoodiging tevens, om uiterlijk voor of op den 19den Maart 1846 de bewijzen dier Schuldvorderingen te *Alphen*, ten Kantore van den Eerstondergeteekende kostelooz in te leveren.

De Curators in voormeld Faillissement,

C. A. KLUIT.
C. VAN DER VLIES.

Men vraagt ter Leen *f* 700,

op alle vierendeel jaars *f* 100 aflossing, benevens de Interest van 5 pCt., waarvoor voldoende garantie zal worden gesteld. Hierop reflecterende, gelieve men zich te adresseren onder Letter X. bij den Boekhandelaar D. J. COUVÉE, te *Leyden*.

De ondergeteekende neemt de vrijheid langs dezen weg het geëerde publiek zijne **LITHO- en AUTOGRAPHISCHE DRUKKERIJ** aan te bevelen; vervaardigt alle soorten van Teeken-, Plaat- en Muzijkwerk, als ook *Gravures*, *Fac-simile*, Geschriften, Kaarten en verder al wat voor den Steendruk vatbaar is. Sedert eenige jaren mogt hij hiermede werkzaam zijn tot gedeeltelijk onderhoud van zijne familie, bestaande uit zes personen, welke een reeks van jaren door vele tegenspoeden zijn getroffen, doch nu in het verloopen jaar, door het afsterven van hunnen Vader, in leven Commissaris van de Utrechtsche, Goudsche en Woerdsche Veeren, het grootste middel van hun bestaan hebben zien verloren gaan. Daar het zijne hartelijke begeerte is, onder inwachting van Gods zegen en de welwillende toegenegenheid zijner geachte Stadgenooten, met allen ijver voort te gaan in de behartiging van de belangen en de onderhouding van het huisgezin, waartoe hij, in den weg der Goddelijke Voorzienigheid, geroepen is, belooft hij dit door eene prompte en solide bediening aan zijne begunstigers te betoonen.

Heerengracht, Wijk 7, No. 104. J. H. MEERBURG,
Steendrukker.

OP VOORDEELIGE VOORWAARDEN UIT DE HAND TE KOOP,

om dadelijk te kunnen aanvaarden, uit hoofde van het overlijden van den dirigerenden Chef:

De **FABRIEK-GEBOUWEN** in het jaar 1835 te *Leyden* geheel nieuw gebouwd en ingerigt tot eene volledige **Katoenweverij, Drukkerij** en **Verwerij** in Adrianopelrood en andere Kleuren, gedreven onder de firma van DE HEYDER & COMP. aldaar en thans nog in volle werking. Bevattende behalve de Fabriek-Gebouwen: Een **Stoommachine** van **30** paardenkracht, (middelbare drukking) met Ketels en Ovens voor **80** paarden Stoom, dienende tot de verschillende werkzaamheden aan zoodanige Fabrick eigen; verder Koperen Verwketels, Kuipen, Tafels, Drukplaten, Mechanike Koperen Druk-Cylinders, Kalander, Perstoestellen en verders alle benoodigdheden tot eene complete en volledige Fabriek, en ingevolge de laatste uitvindingen in dien tak van nijverheid gebezigd wordende Machinerien, zijnde in de laatste **10** jaren met het beste succes gedreven.

Tot nadere informatiën en kennis der Voorwaarden, gelieve men zich te vervoegen bij de Heeren VAN GEND & LOOS, te *Amsterdam*; zullende op toegangbiljen, door hen af te geven, de Gebouwen, Machineriën en verdere Werktuigen, met de meeste naauwkeurigheid door de belanghebbende kunnen bezigtigd worden, en zullen aan den Koper of Koopers alle bescheiden en geheimen der Fabricatie op hun verlangen worden medegedeeld.

Door P. H. VAN DEN HEUVELL, te *Leyden*, is uitgegeven

HET KRUIS VAN CHRISTUS.

***Achttal Leerredenen* door J. F. VAN OORDT, JWz.,**

Hoogleeraar te Leyden. *f* 2,50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 11 MAART.

		Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	59⅝	60	60
Dito dito	» 3 »	72⅛	72⅜	72⅜
Dito dito	» 4 »	94⅛	94⅜	94⅛
O. I. Leening	» 4 »	94⅛		
Amortisatie Syndicaat	» 4½ »			
Dito dito	» 5⅓ »			
Handel-Maatschappij	» 4½ »	163	163⅜	163⅜
Haarlemmermeer	» 5 »			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½ »	113½		
Aand. Holl. Spoorweg Maatschappij	» »			
BELGIE, Certificaten	» 4½ »			
Dito Dito	» 2½ »			
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »	54		
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5 »	20⅛	20⅜	
Dito bij dito, onbep. stukken	» 5 »	18⅝	19⅝	
Dito	» 3 »	37⅞		
Coupons Ardoins	» »	20⅝	20⅞	
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	59	59⅜	59
RUSLAND, Obl. HOPE 1793 en 1816	» 5 »	105⅛	105½	
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	104	104⅛	
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	96⅜		
Dito bij HOPE	» 4 »	90⅛	90⅜	
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4 »	88⅞	88⅝	
Certificaten te Hamburg	» 5 »			
Inschrijving in Assign.	» 6 »	69½		
Certificaten van dito	» 6 »			
POLEN, Certificaten	» 4 »			
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300 *f*			
Dito dito	» 500 »	143½	143⅝	
PRUISSEN, Loten van 50 R.	» »			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	» 5 pCt.	99		
Idem	» 4 »			
Oblig. Metalliek	» 5 »	109		
Idem	» 2½ »	62½		
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500 *f*			
Idem 1 April 1839	*f* 250 *f*			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw.	à 5 pCt.			
BRAZILIE,	» 5 »	86		
AMERIKA,	» 5 »			
Dito	» 6 »			
Dito Bankactien	» 5 »			
MEXICO,	» 5 »			

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.